

Motion till riksdagen 2021/22:1440

av **Boriana Åberg (M)**

Sjöfartsverket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att utreda för- och nackdelar med en sammanslagning av Trafikverket och Sjöfartsverket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avlasta Sjöfartsverket från alla andra uppgifter än farledsmarkering, isbrytning, de delar inom sjö- och flygräddningstjänsten och sjömansservice som är konventionsstyrt, samt lots och sjömätning där marknadslösning saknas, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

2010 slogs Banverket och Vägverket samman och en ny myndighet, Trafikverket, bildades. Trafikverket kom också att omfatta de betydligt mindre verksamheterna vid tidigare Rikstrafiken och Rederinämnden, den långsiktiga planeringen vid Sjöfartsverket och Transportstyrelsen, samt en del av tidigare Statens institut för kommunikationsanalys (idag Trafikanalys). Tanken var att det skulle skapas goda förutsättningar för effektivisering, och att därmed investerade medel skulle generera större nytta. Med samma nivå på de totala anslagen till myndigheten skulle sålunda mer pengar kunna läggas på infrastrukturåtgärder tack vare kostnadseffektiviseringarna.

Trafikverket har ansvar för den långsiktiga planeringen för infrastrukturen avseende alla fyra trafikslagen, medan Sjöfartsverket har det kortsiktiga operativa ansvaret för sjöfartens infrastruktur. Denna uppdelning, med överlappning som följd, leder till otydligheter såväl för myndigheterna själva, som för dess uppdragsgivare och dess användare. Till exempel kanaliseras forskningsmedel via Trafikverkets forskningsanslag till Sjöfartsverket, som i praktiken har beslutsrätt över dessa medel. Även när det gäller infrastrukturutvecklingen finns motsvarande oklarheter i rollfördelningen.

Ett annat problem, vid sidan av oklarheter beträffande rollfördelning och gränsdragning, är att Sjöfartsverket, som är ett av de tre statliga affärsverken, dras med stora ekonomiska bekymmer. I praktiken har man under många år varit i en så alarmerande situation att om det vore ett aktiebolag skulle kontrollbalansräkning behövt upprättas. Den enda möjlighet som verket har för att uppnå en ekonomi i balans, då man inte lyckas genomföra tillräckliga kostnadseffektiviseringar, är att höja avgifterna för sjöfarten, och därmed ytterst för svenskt näringsliv. Denna situation är mycket bekymmersam för såväl sjöfarten, näringslivet som arbetstillfällena i vårt land. Och leder dessutom till att uppsatta politiska mål inte nås.

Mot bakgrund av de problem som ovan redogjorts för bör en utredning tillsättas för att utröna för- och nackdelar med en sammanslagning av Trafikverket och Sjöfartsverket. Under tiden bör Sjöfartsverket avlastas från alla andra uppgifter än det som kan betraktas som deras absoluta kärnverksamhet; farledsmarkering, isbrytning, de delar inom Sjö- och flygräddningstjänsten och sjömansservice som är konventionsstyrt, samt lots och sjömätning där marknadslösning inte finns som alternativ. Andra delar såsom infrastrukturbyggnation och forskningsfrågor, men också mycket av det administrativa och kommunikativa arbetet bör läggas över på andra myndigheter. Mest naturligt torde vara Trafikverket, och i vissa fall Transportstyrelsen.

Boriana Åberg (M)